

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Голова Приймальної комісії

Ректор Херсонського державного університету,
Олександр СПИВАКОВСЬКИЙ

2021 р.

ПРОГРАМА

фахового вступного випробування з Макроекономіки і мікроекономіки
для здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр» на 2 курс
на базі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст»,
попереднього здобутого рівня вищої освіти та осіб, які здобувають його не
менше одного року та виконують у повному обсязі індивідуальний
навчальний план
(денна, заочна форми навчання)

Галузь знань: 29 Міжнародні відносини

Спеціальність: 292 «Міжнародні економічні відносини»

Херсон 2021

ЗМІСТ

2

	с.
1. Загальні положення	3
2. Перелік питань, що виносяться на фахове вступне випробування з макроекономіки і мікроекономіки	4
3. Список рекомендованої літератури	8
4. Критерії оцінювання знань фахового вступного випробування	9

1. Загальні положення

Програма фахового вступного випробування з макроекономіки і мікроекономіки складена для абітурієнтів, які вступають на навчання для здобуття рівня вищої освіти бакалавр на 2 курс на основі освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст» відповідно до Державного стандарту.

Організація та проведення фахових вступних випробувань відбувається у порядку визначеному у Положенні про приймальну комісію Херсонського державного університету.

Мета вступного випробування – відбір претендентів на навчання за рівнем вищої освіти бакалавра.

Форма фахового вступного випробування: вступне випробування проводиться у формі тестування.

Тривалість фахового вступного випробування – на виконання відведено 180 хвилин.

Результат фахового вступного випробування оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів.

Перепусткою на тестування є Аркуш результатів вступних випробувань, паспорт.

Під час проведення вступного випробування не допускається користування електронними приладами, підручниками, навчальними посібниками та іншими матеріалами, якщо це не передбачено рішенням Приймальної комісії. У разі використання вступником під час вступного випробування сторонніх джерел інформації (у тому числі підказки) він відсторонюється від участі у випробуваннях, про що складається акт. На екзаменаційній роботі такого вступника член фахової атестаційної комісії вказує причину відсторонення та час. При перевірці така робота дешифрується і за неї виставляється оцінка менше мінімальної кількості балів, визначеної Приймальною комісією та Правилами прийому, для допуску до участі в конкурсі або зарахування на навчання поза конкурсом, незважаючи на обсяг і зміст написаного.

Вступники, які не з'явилися на фахове вступне випробування з макроекономіки і мікроекономіки без поважних причин у зазначений за розкладом час, до участі у подальших іспитах і конкурсі не допускаються.

2. Перелік тем, що виносяться на фахове вступне випробування з макроекономіки і мікроекономіки

Тема 1. Макроекономіка як наука предмет, суб'єкти та об'єкт макроекономіки

Макроекономічна теорія як розділ економічної науки. Економічна система як об'єкт макроекономічного аналізу. Макроекономічні суб'єкти та їх взаємодія. Основні макроекономічні проблеми та протиріччя. Предмет макроекономічного аналізу. Методологія макроекономічного аналізу. Цілі та завдання макроаналізу. Функції макроекономіки. Макроекономічне прогнозування та планування.

Тема 2. Вимірювання результатів економічної діяльності принципи побудови системи національних рахунків

Валовий внутрішній продукт (ВВП). Валовий національний дохід (ВНД). Резиденти та нерезиденти. Чистий факторний дохід. ВВП у сфері виробництва. Метод розрахунку за доданою вартістю. Первісний, вторинний та третинний сектори економіки. ВВП у сфері розподілу. Основні складові розподілу та їх співвідношення: доходи факторів виробництва; амортизація; непрямі податки. Метод розрахунку ВВП за доходами. ВВП у сфері обміну та його структура. Співвідношення між споживанням, валовими інвестиціями, державними видатками та чистим експортом. Метод розрахунку ВВП за витратами. Номінальний та реальний ВВП. Поняття дефлятора ВВП. Фактичний та потенційний ВВП.

Тема 3. Макроекономічна нестабільність: безробіття та інфляція

Сутність та причини виникнення економічних циклів. Моделі економічних коливань. Нециклічні коливання. Структурні кризи: види та особливості. Системна криза. Державне антициклічне регулювання. Інфляція. Вимірювання інфляції: індекси та темп інфляції. Види інфляції. Інфляція попиту. Інфляція витрат (пропозиції). Дефляція. Стагфляція. Соціально-економічні наслідки інфляції. Інфляційний податок. Сеньйораж. Основні напрями антиінфляційної політики: адаптивна та активна. Безробіття як

порушення макроекономічної рівноваги. Концепції зайнятості та їх еволюція. Теорії безробіття: класична, кейнсіанська, концепція природного безробіття М.Фрідмана. Зайнятість і безробіття як макроекономічні явища. Основні види безробіття: фрикційне, структурне, циклічне. Соціально-економічні наслідки безробіття. Зв'язок інфляції та безробіття. Крива А.Філіпса. Закон А.Оукена. Заходи держави, спрямовані на обмеження безробіття.

Тема 4. Макроекономічний аналіз: сукупний попит та сукупна пропозиція

Сукупний попит. Сутність сукупного попиту та його відмінність від індивідуального попиту. Крива сукупного попиту. Цінові фактори сукупного попиту: ефект процентної ставки, ефект багатства, ефект імпортних закупок. Нецінові фактори сукупного попиту та їх вплив на криву сукупного попиту. Сукупна пропозиція. Вплив товарних цін на сукупну пропозицію. Крива сукупної пропозиції залежно від фази економічного циклу. Кейнсіанський, проміжний та класичний відрізки кривої сукупної пропозиції. Нецінові фактори сукупної пропозиції. Сукупний попит-сукупна пропозиція як модель економічної рівноваги. Рівноважні ціни та рівноважний рівень виробництва. Механізм досягнення рівноваги в економіці на окремих відрізках кривої сукупної пропозиції. Ефект храповика.

Тема 5. Державне регулювання сукупного попиту: фіскальна та монетарна політика

Бюджетна система. Державний бюджет та його види. Структура державного бюджету. Джерела надходжень до державного бюджету. Причини, що зумовлюють бюджетний дефіцит. Методи фінансування дефіциту державного бюджету. Державний борг: сутність, причини, види. Взаємозв'язок дефіциту бюджету та державного боргу, їх вплив на економіку. Управління державним боргом. Податкова система та її структура. Фіскальна політика, її зміст та функції. Види фіскальної політики. НБУ та грошово-кредитна політика в Україні. Причини нестабільності грошово-кредитної системи.

Тема 6. Предмет і метод мікроекономіки

Проблема обмеженості ресурсів і необхідності вибору, альтернативність цілей використання обмежених ресурсів і раціональність поведінки суб'єктів ринкових відносин. Предмет курсу, суб'єкти та об'єкти економічних відносин на мікрорівні. Методологія мікроекономічного аналізу.

Тема 7. Попит, пропозиція, ціна, ринкова рівновага

Ринок як механізм координації економічного вибору. Попит і закон попиту. Пропозиція і закон пропозиції. Взаємодія попиту і пропозиції, ринкова рівновага, вплив змін попиту та пропозиції на стан рівноваги, сталість і динамічність ринкової рівноваги.

Тема 8. Еластичність та її види

Концепція еластичності взаємозв'язаних показників, еластичність попиту за чинниками впливу: за власною ціною блага, за ціною благ комплементів та субститутів (перехресна еластичність), за доходом; фактори впливу на еластичність попиту за ціною. Еластичність пропозиції та фактори впливу на її рівень, еластичність пропозиції за власною ціною блага та цінами факторів виробництва.

Тема 9. Витрати виробництва

Концепція витрат, бухгалтерські та економічні витрати, поняття альтернативних витрат, постійні та змінні витрати; сукупні, середні та граничні витрати. Витрати виробництва в короткостроковому періоді, типовий характер змін витрат – закон зростаючих граничних витрат (зниження дохідності). Витрати в довгостроковому періоді: ізокоста, вибір комбінації виробничих факторів за критерієм мінімізації витрат, еквімаржинальний принцип мінімізації витрат.

Тема 10. Бюджетне обмеження та споживчий вибір

Потреби та економічні блага, поняття корисності, кардиналістська теорія корисності, сукупна та гранична корисності, функція корисності, перший та другий закони Госсена. Порядковий (ординалістський) підхід до

аналізу корисності та попиту, аксіоми порядкового підходу. Криві байдужості як спеціальний інструментарій мікроекономічного аналізу, гранична норма заміщення благ, бюджетні обмеження і можливості споживача, вплив зміни доходу та цін на розміщення бюджетної лінії. Оптимум споживача як модель раціонального споживчого вибору.

3. Рекомендована література з курсу

«Макроекономіка і мікроекономіка»:

Основна:

1. Дорнбуш, Р. Макроекономіка: підручник: пер. с англ. / Р. Дорнбуш, С. Фішер. - К.: Основи, 2007. - 814 с.
2. Козак Ю.Г. Міжнародні фінанси: Навч. видання / Ю.Г. Козак, Н.С. Логвінова, В.В. Ковалевский – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 640 с.
3. Манків Н.Г. Макроекономіка: підручник : пер. с англ. / Н. Г. Манків; ред. С. Панчишин. - К.: Основи, 2010. - 588 с.
4. Пахомов Ю. Національні економіки в глобальному конкурентному середовищі / Ю. Пахомов, Д. Лук'яненко, Б. Губський. – К.: Україна, 2007. – 348 с.
5. Радіонова, І.Ф. Макроекономіка та економічна політика: підручник / І. Ф. Радіонова. - К.: Таксон, 2006. - 240 с.
6. Савченко, А.Г. Макроекономіка: підручник / А. Г. Савченко; Мін-во освіти і науки України, КНЕУ. - К.: КНЕУ, 2005. - 441 с.
7. Солонінко К.С. Міжнародна економіка: Навч. посібник / К.С. Солонінко. – К.: Кондор, 2008. – 382с.

Додаткова:

8. Білорус О.Г. Мікроекономіка: монографія / О.Г. Білорус. – К.: КНЕУ, 2007. – 680 с.
9. Бураковський І. Глобальна фінансова криза: Мікроекономіка / І. Бураковський, О. Плотніков. – Харків: Фоліо, 2009. – 299 с.
10. Войнаренко М. Економічна конкурентоспроможність та інвестиційна привабливість України / М. Войнаренко, О. Фурманок // Економіст. – 2006. – №12. – С. 18-24.
11. Гальчинський А.С. Криза і цикли Мікроекономічного аналізу / А.С. Гальчинський. – К.: «АДЕФ-Україна», 2009. – 392 с.
12. Гончаренко Н.І. Інтеграційний вектор Україні / Н.І. Гончаренко // Актуальні проблеми економіки: Науковий економічний журнал. – 2008. – № 1. – С. 23-27.
13. Костюченко О.А. Мікроекономічний аналіз: навчальник посібник / О.А. Костюченко. – К.: Атіка, 2006. – 304 с.
14. Луцишин З.О. Трансформація світової фінансової системи в умовах глобалізації / З.О. Луцишин. – К.: Видавничий центр «Друк», 2002. – 320 с.

- 15.Макаренко І.П. Макроекономічні умови формування та управління НІС: монографія /І.П. Макаренко. – К.: Інтертехнологія, 2009. – 320 с.
- 16.Філіпенко А.С. Економічний розвиток сучасної цивілізації: Навч. посібн. / А.С. Філіпенко. – К.: Знання України, 2006. – 316 с.

Інформаційне забезпечення:

17. Офіційний сайт Світового банку [Електронний ресурс] / - Режим доступу:<http://devdata.worldbank.org/>.
18. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій (макроекономічні прогнози) [Електронний ресурс]/ - Режим доступу: http://www.iei.com.ua/publications/regular_products/forecast.
19. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс] /Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.
20. Офіційний сайт Кабінету міністрів України [Електронний ресурс]/ Режим доступу: <http://www.kmu.gov.ua>.
21. Статистична звітність емітентів України [Електронний ресурс]/ - Режим доступу: www.smida.gov.ua/db/emitent.

4. Критерії оцінювання фахового вступного випробування з макроекономіки і мікроекономіки

Тест містить 50 однорівневих завдань, які передбачають відшукування однієї правильної відповіді із запропонованих. Відсутність відповіді балом не оцінюється. Час для підготовки до відповіді – 180 хвилин (3 години).

Загальна кількість балів тесту – 200.

Критерії оцінювання представлені у таблиці 1.

Таблиця 1

Кількість тестових балів	Оцінка	Кількість тестових балів	Оцінка
0	99	26	152
1	102	27	154
2	104	28	156
3	106	29	158
4	108	30	160
5	110	31	162
6	112	32	164
7	114	33	166
8	116	34	168
9	118	35	170
10	120	36	172
11	122	37	174
12	124	38	176
13	126	39	178
14	128	40	180
15	130	41	182
16	132	42	184
17	134	43	186
18	136	44	188
19	138	45	190
20	140	46	192
21	142	47	194
22	144	48	196
23	146	49	198
24	148	50	200
25	150		

Затверджено на засіданні кафедри (протокол №8 від 01 березня 2021)

Укладач програми:

Вікторія ПЕТРЕНКО

голова фахової атестаційної комісії,
доктор економічних наук,
доцент кафедри фінансів, обліку
та підприємництва.